

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

пл. „Св. Неделя“ № 5, София 1000
тел.: (+359 2) 9301 273
факс: (+359 2) 981 1833

www.mh.government.bg

БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 45

от ... 2015 г.

Тази балнеологична оценка удостоверява, че минералната вода, добита от водовземно съоръжение

находище на минерална вода „Район „Североизточна България“ – подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20°C - област Варна, област Добрич, област Шумен“, с. Близнаци, община Аврен, област Шумен има следните:

А. Геоложки и хидроложки характеристики:

Местоположение

Сондаж № Р-70 „Близнаци“ е изграден в местност „Родни Балкани“ в землището на с.Близнаци, община Аврен, област Варна.

Формираща среда на минералната вода

Минералната вода се формира в пукнатинно-карстовата водонапорна система в малмоваланжския водоносен хоризонт ($J_3+K_1^V$). Малмоваланжският карбонатен комплекс, в който е развит едноименния водоносен хоризонт, в областта е изграден от напукани и кавернозни варовици, доломитизирани варовици и доломити. Дебелината на карбонатния комплекс е около 750 метра. Водоносният хоризонт е развит в окаerstenите варовици, доломити и доломитизирани варовици.

Подхранване на находището

Минералната вода е с атмосферно-инфилтрационен произход. Подхранването на малмоваланжския водоносен хоризонт се осъществява основно в пределите на Северобългарския свод в района на Разград в теменната част на Северобългарското сводово издигане, където малмоваланжа се разкрива на повърхността или лежи под тънка кватернерна покривка и е за сметка на атмосферните валежи. На изток и югоизток от зоната на подхранване водоносният хоризонт затъва на голяма дълбочина, температурите на водите във водоносния хоризонт постепенно се повишават и от студени подземни води преминават в минерални.

Дренирането на минералните води се извършва от Девненските и Златинските извори и подводно в акваторията на Черно море.

Колектор на минералната вода

Колектор на минералната вода са напуканите и окаerstenи варовици, доломитизирани варовици и доломити на малмоваланжския водоносен хоризонт и варовиците, пясъците и пясъчниците на средноеоценския водоносен хоризонт.

Експлоатационен водоизточник на минерална вода в находището

Сондаж № Р-70 „Близнаци“ разкрива минерална вода от район „Североизточна България“ подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20°C - област Варна, област Добрич, област Шумен.

Утвърдените експлоатационни ресурси минерална вода на район „Североизточна България“ са 2512,00 л/сек. Район „Североизточна България“ е разкрит с много водоземни съоръжения разположени на териториите на трите области – Варна, Добрич и Шумен.

Сондаж № Р-70 „Близнаци“ е изграден 1982 г., с дълбочина 2398 м.

Преминатият геоложкият разрез от сондаж № Р-70 „Близнаци“ е следния:

- от 00,00 до 7,00 м – почвен слой и суглинка; Кватернер, Q;
- от 7,00 до 267,00 м – редуване на пясъчници, пясъци и глини с тънки прослойки мергели и варовици; Неоген, gN_1^{1-5} ;
- от 267,00 до 676,00 м – глини неваровити с тънки прослойки от алевролити и пясъчници; Олигоцен, $P_{g2}^3 - P_{g3}$;
- от 674,00 до 849,00 м – мергели, сивозеленикави, неравномерно пясъчливи; Горен еоцен, P_{g2}^3 ;
- от 849,00 до 858,00 м – кварцови пясъци и пясъчници с глауконит в редуване; долен-среден еоцен, P_{g2}^{1-2} ;
- от 858,00 до 932,00 м – варовици, светлосиви, плътни, Палеоцен;
- от 932,00 до 970,00 м – варовици, сивобели, тебешироподобни, до варовити мергели на места; Горна креда, K_2^{cm-m} ;
- от 970,00 до 1337,00 м – мергели, сиви с прослойки от глинесто – пясъчливи варовици и дребнозърнести пясъчници, Хотрив, K_1^h ;
- от 1337,00 до 1553,00 м – варовици тъмносиви, дебелослойни, в отделни интервали – силно глинести, плътни, здрави, слабо напукани-косо и вертикално-1,2 мм широки, отворени или запълнени с калцит. На дълбочина 1468 м е получена частична загуба на циркулация на промивна течност по време на сондирането, Бериас, $J_3-K_1^{br-v}$;
- от 1553,00 до 1884,00 м – варовици тъмносиви, в отделни интервали силно глинести и доломитизирани, Малм, $J_3-K_1^{br-v}$;
- от 1884,00 до 1889,00 м – аргилити сивочерни с ръждиво – червени петна, варовити, неравномерно алевроитови, крехки, плътни; Средна-горна юра, $J_3-K_1^{br-v}$;
- от 1889,00 до 1923,00 м – алевролити и пясъчници. Пясъчниците са сиви до тъмносиви, дребнозърнести, неваровити, плътни, здрави, преобладават в долната част на разреза. Алевролитите са тъмносиви фино до дребно зърнести, неваровити, глинести, плътни, здрави.; Средна юра, J_2 ;
- от 1923,00 до 2398,00 м – пясъчници светлосиви, дребнозърнести, кварцитизовани, много твърди. В основата до крайната дълбочина – субвулкански фациес – трахидациити; Перм, $J_3-K_1^{br-v}$;

Конструкция на Сондаж №Р – 70 „Близнаци“

- от 00,00 до 302,00 м – стоманена обсадна колона с $\phi 12\frac{3}{4}$ ", задтръбноциментирана;
- от 207,20 до 1335,00 м – стоманена обсадна колона с $\phi 8\frac{5}{8}$ ", задтръбноциментирана;
- от 1335,00 до 2398,00 м – сондирано с $\phi 190$ мм, открит ствол. В интервала от 1905,00 до 1923,00 м – циментов мост.

Експлоатационни ресурси

Със Заповед №РД-624/14.09.2015г. на министъра на околната среда и водите е утвърден технически възможния дебит на сондаж № Р-70 „Близнаци“, както следва:

Водоземни съоръжения:	Технически възможен дебит на водоземното съоръжение	СВН	Допустимо понижение Сдоп.	Допустима кота на динамичното водно ниво,	Допустима дълбочина на водното ниво,	Температура	Експлоатационни ресурси от хидрогеотермална енергия		
							Q	ΔT	G _{гекс}
	Q (л/сек)	м	м	м	м	T (°C)	(л/се к)	(°C)	(кДж/с)
Р-70 „Близнаци“	8,50	37,14	90,0	-42,80	127,14	69,60	8,50	54,6	1944,58

Кантиране

Устието на сондаж № Р-70 „Близнаци“ е над земната повърхност и е затворено.

Санитарно-охранителна зона

Няма утвърдена санитарно-охранителна зона около сондаж № Р-70 „Близнаци“.

Б. Състав:

1. Аниони	mg/l	eq %
F ⁻	1,37	0,530
Cl ⁻	297,84	61,713
Br ⁻	1,59	0,146
I ⁻	0,25	0,014
SO ₄ ²⁻	15,23	2,329
CO ₃ ²⁻	< 6,00	0,000
HCO ₃ ⁻	292,89	35,268
HSiO ₃ ⁻	0,00	0,000
NO ₃ ⁻	< 5,00	0,000
NO ₂ ⁻	< 0,05	0,000
Сума:	609,17	~100,00

Сух остатък при 180°C 892 mg/l
 Сух остатък при 260°C 884 mg/l
 Електропроводимост при 25°C 1613 µS/cm
 pH 7,33

2. Катиони	mg/l	eq %
NH ₄ ⁺	0,18	0,073
Li ⁺	< 0,05	0,000
Na ⁺	225,50	71,443
K ⁺	16,50	3,074
Ca ²⁺	39,28	14,277
Mg ²⁺	18,48	11,078
Fe-общо(3+)	0,26	0,0340
Mn ²⁺	0,08	0,021
Сума:	300,28	~100,00

H₂SiO₃ 58,97 mg/l
 Минерализация 968,42 mg/l
 Въглероден диоксид 30,1 mg/l
 Сероводород и сулфиди 7,2 mg/l

Дебит 8,5 l/s
 Температура 68,2 °C

Външен вид: Водата е бистра, безцветна, без утайка с мирис на сероводород.

3. Микроелементи (mg/l)

Алуминий < 0,077
 Арсен < 0,010
 Антимон < 0,005
 Кадмий < 0,005
 Хром < 0,005
 Мед < 0,050
 Никел 0,017

Олово < 0,010
 Селен < 0,010
 Живак < 0,001
 Цинк 0,028
 Барий 0,145
 Бор 1,282
 Цианиди < 0,010

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 148 от 23.08.2013 г. на Специализирана лаборатория за анализ на минерални води към „НСБФТР“ ЕАД, гр. София и Протокол от контрол на води № П822 от 19.07.2013 г. на РЗИ Варна.

4. Радиологични показатели

Обща α- активност ≤ 0,24 Bq/l
 Обща β- активност 1,357±0,109 Bq/l
 Радий-226 0,140±0,039 Bq/l

Естествен уран 0,000045±0,000011 mg/l
 Обща индикативна доза 0,0287±0,0080 mSv/year

Данните са съгласно Протоколи за контрол на радиологичните показатели на вода № W 165a и № W 165b от 23.09.2013 г. на Орган за контрол от вид А при НЦРРЗ.

5. Микробиологични показатели

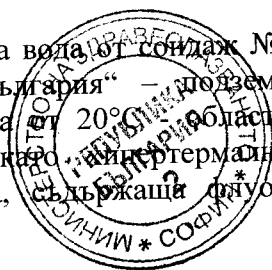
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 20 °C за 72 ч. 0 КОЕ/см³
 Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 37°C за 24 ч. 0 КОЕ/см³
 Колиформи при 37°C 0/250 см³

Ешерихия коли при 43°C 0/250 см³
 Фекални стрептококи (ентерококи) 0/250 см³
 Сулфитредуциращи клостридии 0/50 см³
 Псевдомонас аеругиноза 0/250 см³

Данните са съгласно Протокол от контрол на води № П 822 от 24.07.2013 г. на РЗИ Варна.

Заклучение:

Общата минерализация на минералната вода от сондаж № Р-70 „Близнаци“, находище на минерална вода „Район „Североизточна България“ – подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20°C, област Варна, област Добрич, област Шумен“ е 968 мг/л. Характеризира се като минерална, минерализирана, хлоридно-хидрокарбонатна, натриева, силициева вода, съдържаща флуорид, без санитарно-химични и

микробиологични признаци на замърсяване. Съдържанието на изследваните микрокомпоненти и стойностите на радиологичните показатели са в границите на нормите за минерални води. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредбата № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (ДВ, бр. 79 от 1987 г., посл. изм. бр. 70 от 2004 г.).

Лечебно-профилактичните свойства на минералната вода се определят от нейната минерализация и наличието на хлорни, хлоридни, хидрокарбонатни, натриеви и флуорни йони и метасилициева киселина в колоидно състояние и наличието на сероводород.

При използване за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика (след temperиране до 35-37°C) при препоръчителна дозировка трикратно по 200 – 250 мл. един час преди или два часа след хранене оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: стомашно-чревни заболявания (хронични гастрити, гастродуоденити с намалена киселинност на стомашното съдържимо); жлъчно-чернодробни заболявания (жлъчно-каменна болест, хронични холецистити, холангити, холангиохепатити, хронични хепатити, дискинезии на жлъчните пътища и др.).

При продължително използване на водата за кариес профилактика (месеци, години), количеството на приемания флуор не трябва да надвишава 1,5 мг/дневно.

Използването на минералната вода за питейно-балнеолечение и балнеопрофилактика е по лекарско назначение, при спазването на строго определени методики и дозировки (количество на приетата вода, температура и начин на приемане, продължителност на лечебно-профилактичния курс.

При използване за външно балнеолечение и балнеопрофилактика (след temperиране до 33-35°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: дегенеративни и възпалителни (в ремисия) ставни заболявания (артрозоартрити, спондилоартрити, коксартрози, ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилоартрит и др.); заболявания на периферната нервна система (дископатии, радикулити, плексити, полирадикулоневрити и др.); ортопедични заболявания (за раздвижване при посттравматични и постоперативни състояния); гинекологични заболявания (хронични неспецифични аднексити, параметрити и др.); кожни заболявания (хронични неспецифични дерматити, псориазис и др.).

Противопоказания за балнеолечение: специфични заболявания; инфекциозни заболявания; заболявания в активен стадий и декомпенсирана функция на органи и системи; онкологични заболявания; ХИБС с ритъмни нарушения; епилепсия.

Минералната вода може да бъде използвана и за хигиенни и спортно-рекреативни цели след съответно temperиране.

МИНИСТЪР:
Д-Р ПЕТЪР МОСКОВ

